

RADA
EVROPSKÉ UNIE

Brusel 26. května 2008 (03.06)
(OR. en)

9669/08

SOC 297

POZNÁMKA

Odesílatel: Výbor stálých zástupců (část I)
Příjemce: Rada ve složení pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele
Č. předchozího dokumentu: 9055/08 SOC 261 + COR 1

Předmět: **Přezkum provádění Pekingské akční platformy členskými státy a orgány EU
– ukazatele týkající se dívek
= návrh závěrů Rady**

1. V souvislosti s činností navazující na Pekingskou akční platformu, přijatou v roce 1995 na světové konferenci OSN o ženách, se slovenské předsednictví rozhodlo zaměřit na téma „Dívky“ a předložilo zprávu obsahující soubor ukazatelů. Delegace naleznou v příloze návrh závěrů Rady týkajících se tohoto tématu, přičemž Výbor stálých zástupců potvrdil svůj souhlas s tímto návrhem na zasedání dne 20. května 2008.
2. Rada se vyzývá, aby přijala návrh závěrů uvedený v příloze a vzala na vědomí doprovodnou zprávu uvedenou v dodatku 1¹.

¹ Dodatek 1 bude předložen samostatně v patřičné době.

NÁVRH ZÁVĚRŮ RADY

o přezkumu provádění Pekingské akční platformy členskými státy a orgány EU

DÍVKY

RADA EVROPSKÉ UNIE,

1. UZNÁVAJÍC, že rovnost žen a mužů je základní zásadou Evropské unie zakotvenou ve Smlouvě o ES a jedním z cílů a úkolů Společenství a že zohlednění rovnosti žen a mužů ve všech jeho činnostech je zvláštním posláním Společenství;
2. BEROUC V ÚVAHU, že:
 - a) na základě čtvrté Světové konference OSN o ženách, konané v roce 1995 v Pekingu, vznesla Evropská rada na svém zasedání v Madridu (ve dnech 15. a 16. prosince 1995) požadavek ročního přezkumu provádění Pekingské akční platformy v členských státech;
 - b) dne 2. prosince 1998 Rada souhlasila s tím, aby součástí ročního hodnocení provádění Pekingské akční platformy byl návrh souboru kvantitativních a kvalitativních ukazatelů a kritérií;
 - c) od roku 1999 vytvořila jednotlivá předsednictví soubory kvantitativních a kvalitativních ukazatelů týkajících se některé z dvanácti kritických oblastí zájmu v rámci Pekingské akční platformy, a to: ženy u moci a v procesu rozhodování (1999);

ženy v hospodářství (sladění pracovního a rodinného života) (2000); ženy v hospodářství (rovnost odměňování) (2001); násilí páchané na ženách (2002); ženy a muži při rozhodování v hospodářství (2003); sexuální obtěžování na pracovišti (2004); ženy a zdraví (2006); institucionální mechanismy (2006); vzdělávání a odborná příprava žen (2007); a ženy a chudoba (2007). Rada každý rok přijala závěry týkající se těchto ukazatelů;

- d) v souladu s požadavkem vzneseným na zasedání Evropské rady ve dnech 20. a 21. března 2003 připravuje Evropská komise ve spolupráci s členskými státy EU výroční zprávu pro jarní zasedání Evropské rady týkající se vývoje směrem k rovnosti žen a mužů a směrů pro uplatňování genderového hlediska v jednotlivých oblastech politik;
- e) v souvislosti s přezkumem Pekingské akční platformy po deseti letech přijali ministři EU odpovědní za rovnost žen a mužů na zasedání v Lucemburku dne 4. února 2005 společné prohlášení, v němž mimo jiné znovu potvrzují, že plně podporují plné a účinné provádění Pekingské deklarace a akční platformy a zavazují se k němu;
- f) ve dnech 2. a 3. června 2005 Rada vyzvala členské státy a Evropskou komisi, aby posílily institucionální mechanismy pro prosazování rovnosti žen a mužů a vytvořily rámec pro hodnocení provádění Pekingské akční platformy za účelem zavedení důslednějšího a systematictějšího sledování pokroku, a vyzvala Komisi, aby posouzení příslušných ukazatelů vypracovaných pro následné hodnocení provádění Pekingské akční platformy zahrнула do své výroční zprávy pro jarní zasedání Evropské rady;
- g) Pekingská akční platforma znovu potvrzuje základní zásadu stanovenou ve Vídeňské deklaraci a akčním plánu, přijatých na světové konferenci o lidských právech konané dne 25. června 1993, že „lidská práva žen a dívek jsou nezcizitelnou, nedílnou a neoddělitelnou součástí všeobecných lidských práv“;

- h) Deklarace o přežití, ochraně a rozvoji dětí, přijatá v roce 1990 na Světovém summitu pro děti, věnuje zvláštní pozornost přežití, ochraně a rozvoji dívek. Potvrzuje, že rovná práva dívek – ve srovnání s chlapci – ve všech oblastech života jsou předpokladem pro úspěšný a udržitelný rozvoj.

Slovinské předsednictví EU vypracovalo zprávu, v níž jsou uvedeny tyto tři ukazatele týkající se dívek:

- 1) *Sexuální výchova a výchova zaměřená na vztahy: parametry sexuální výchovy ve vzdělávání (základním a středoškolském)*

Tento ukazatel hodnotí sexuální výchovu a výchovu zaměřenou na vztahy, které jsou uvedeny ve školních programech pro základní a středoškolskou úroveň, a analyzuje klíčové prvky tohoto vzdělávání. Odpovídající sexuální výchova a výchova zaměřená na vztahy hraje významnou úlohu v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví dívek, role žen a mužů a vztahů mezi nimi, a je tedy nezbytným předpokladem rovnosti žen a mužů.

- 2) *Nahlížení na vlastní tělo: nespokojenost dívek a chlapců se svými těly*

Ukazatel zkoumá odlišné vnímání vlastního těla, pokud jde o dívky o chlapce, což má dopad na veřejné zdraví. Nespokojenost dívek a mladých žen se svým tělem neodráží vždy tělesný stav, například problémy s váhou, ale mohou být výsledkem kulturně zavedených norem a představ, které by mohly vést k destruktivnímu chování, jako jsou poruchy příjmu potravy a dysfunkční vnímání vlastního těla a sexuální přitažlivosti; uvedené normy a představy jsou značně ovlivněné sdělovacími prostředky. Je tedy důležité zabývat se důvody, které se skrývají za nespokojeností dívek a chlapců se svým tělem.

- 3) *Úspěchy ve vzdělávání: srovnání výkonu patnáctiletých žáků v matematice a ve vědních oborech a podíl vysokoškolských studentek ve vědních, matematických a počítačových oborech i v oblasti vzdělávání učitelů a pedagogiky*

Tento ukazatel se zabývá rozdílem mezi způsobilostí dívek, pokud jde o matematickou a vědní gramotnost (v níž se od chlapců významně neliší), ve srovnání s jejich následnou volbou další oblasti vzdělávání na terciární úrovni (ISCED 5-6), v níž se chlapci a dívky nadále věnují tradičním vzdělávacím oborům. Ukazatel napomáhá hodnotit možný dopad politik a opatření, jejichž cílem je prosazovat, aby si dívky i chlapci vybírali netradiční vzdělávací obory, a tím plně využívali svého talentu a svých možností, a přispívali tak i k dosažení cílů Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost.

3. PŘIPOMÍNÁJÍC:

- a) závazek členských států odstranit veškeré překážky s cílem umožnit všem dívkám rozvinout svůj plný potenciál a dovednosti ve stejné míře jako chlapci, a to prostřednictvím rovného přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě, k výživě, k péči o tělesné i duševní zdraví a k aktivní, účinné a rovné účasti na společenském, hospodářském, politickém a kulturním životě, jakož i k souvisejícím informacím, jak je stanoveno v Pekingské akční platformě;
- b) skutečnost, že v Pekingské akční platformě se členské státy dohodly, že při řešení otázek týkajících se dětí a mládeže by se měla prosazovat aktivní a viditelná politika začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do všech politik a programů tak, aby před přijímáním rozhodnutí byla prováděna analýza dopadu na dívky i na chlapce;
- c) že zasedání Evropské rady ve dnech 23. a 24. března 2006 požádalo členské státy, aby „přijaly nezbytná opatření k rychlému a významnému snížení dětské chudoby a k poskytnutí rovných příležitostí všem dětem bez ohledu na jejich sociální původ“;

- d) že Rada ve složení pro vzdělávání, mládež a kulturu schválila ve dnech 5. a 6. května 2003 toto kritérium: „celkový počet absolventů v oborech matematika, věda a technologie v Evropské unii by se měl do roku 2010 zvýšit nejméně o 15 %, přičemž by zároveň mělo dojít ke snížení nerovnováhy v zastoupení žen a mužů“.
4. BERE NA VĚDOMÍ zprávu o dívkách předloženou slovinským předsednictvím EU a tři ukazatele pro budoucí následné hodnocení Pekingské akční platformy, pokud jde o kritickou oblast „Dívky“.
5. VÍTÁ skutečnost, že členské státy pokročily v plnění strategického cíle Pekingské akční platformy, pokud jde o odstranění všech forem diskriminace dívek a o prosazování politik a programů pro zlepšení postavení dívek ve společnosti.
6. VÍTÁ zprávu o dětské chudobě a kvalitě života dětí v EU, kterou vypracovala Komise a členské státy v pracovní skupině EU zabývající se dětskou chudobou a kvalitou života dětí a kterou dne 17. ledna 2008 potvrdil Výbor pro sociální ochranu, a to včetně doporučení, jejichž cílem je zlepšit sledování a hodnocení dětské chudoby a kvality života dětí na úrovni jednotlivých členských států i Společenství.
7. ZDŮRAZŇUJE, že přestože členské státy a Komise přikládají právům a potřebám dětí vysokou politickou prioritu, zájmům dívek jakožto odlišné, avšak různorodé společenské skupiny se politiky a programy i nadále věnují nedostatečně.
8. VYZDVIHUJE, že přístup k péči o sexuální a reprodukční zdraví a ke vzdělávání, rovný přístup ke vzdělávání, odborné přípravě a aktivnímu občanství, včetně ovládání a využívání informačních a komunikačních technologií, i příležitosti v těchto oblastech a odstranění všech forem násilí vůči dívkám, včetně obchodování s nimi i nepřipustných tradičních zvyklostí, jsou pro zlepšení postavení dívek a žen a pro dosažení rovnosti mezi ženami a muži ve společnosti zásadní.

9. NALÉHAVĚ VYZÝVÁ členské státy a Evropskou komisi, aby jako součást politiky uplatňování generového hlediska zlepšily a posílily začlenění otázky dívek do plánování, provádění a sledování veškerých právních předpisů, politik, programů a projektů, včetně oblasti lidských práv a boje proti násilí, oblasti zdraví, sociálního začlenění a sociální ochrany, vzdělávání, tělovýchovy a politiky mládeže, jakož i do politik v oblasti vnějších vztahů i spravedlnosti a vnitřních věcí.
10. NALÉHAVĚ VYBÍZÍ členské státy a Evropskou komisi, aby zahrnuly hledisko rovnosti žen a mužů do veškerých politik a opatření týkajících se dětí a mládeže, včetně politik a opatření souvisejících s bojem proti chudobě a násilí, a aby věnovaly zvláštní pozornost dětem ze znevýhodněných skupin, včetně dětí se zdravotním postižením, dětí z prostředí přistěhovalců a etnických menšin, jakož i dětí ze specializovaných ústavů či dětí, kteří nemají rodiče, a při plánování a provádění politik a programů týkajících se dětí a mládeže i dalších politik a programů zohledňovaly zvláštní potřeby chlapců a dívek.
11. UZNÁVÁ, že ve většině členských států je sexuální výchova a výchova zaměřená na vztahy součástí školních osnov, a VYZÝVÁ všechny členské státy, aby tyto osnovy dále rozvíjely a do programů formálního a informálního vzdělávání začlenily sexuální výchovu a výchovu zaměřenou na vztahy, včetně tématu odpovědného plánovaného rodičovství a odpovědného rodičovství, mezilidských vztahů, role žen a mužů a rovnosti žen a mužů, představy o sobě samém, násilí páchaného na základě pohlaví, tématu bezpečného pohlavního styku a sexuálně přenosných nemocí, a posoudily dopad uvedeného vzdělávání.
12. VYBÍZÍ členské státy a Evropskou komisi, aby prosazovaly odstraňování genderových stereotypů v rámci vzdělávání a odborné přípravy, a to od útlého věku a na všech úrovních politik a programů jednotlivých členských států i Společenství, a vyzývá členské státy, aby vypracovaly programy a učební osnovy v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, jakož i rozvíjely činnosti zaměřené na zvyšování informovanosti a výměnu osvědčených postupů, prosazovaly přístup dívek a chlapců i žen a mužů k netradičním vzdělávacím oborům a zaměstnáním, účast na nich a pracovní příležitosti v těchto oblastech, zejména s cílem zmírnit segregaci žen a mužů a zmenšit nepoměr mezi ženami a muži ve vysokoškolském vzdělávání a na pracovním trhu.

13. VYBÍZÍ členské státy, aby bojovaly proti generovým stereotypům a stereotypním rolím žen a mužů, a to od útlého věku, a připravily kampaně na zvyšování informovanosti a další činnosti zaměřené na rodiče v zájmu prosazování rovnosti žen a mužů, rovného sdílení domácích a rodinných povinností i svobodné volby vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnání pro dívky/ženy i chlapce/muže.
14. VÍTÁ skutečnost, že většina členských států užívá regulační mechanismy, kampaně na zvyšování informovanosti i informační kampaně a programy s cílem prosazovat bezpečné užívání internetu a bojovat proti škodlivému obsahu, a VYBÍZÍ členské státy, aby posílily a dále rozvíjely politiky a programy týkající se mediální gramotnosti a užití informačních a komunikačních technologií, jakož i statistické údaje v této oblasti členěné podle pohlaví a věku, přičemž upřednostňovaly programy formálního vzdělávání a zajištění bezpečného užití informačních a komunikačních technologií a ochrany dívek a chlapců před škodlivým obsahem uvedených technologií a před sexuálním obtěžováním při jejich užívání.
15. VYZÝVÁ členské státy, aby v zájmu zlepšení postavení dívek a žen a podpory rovnosti žen a mužů ve společnosti i nadále aktivně spolupracovaly se zúčastněnými stranami z občanské společnosti, zejména s nevládními organizacemi a sdruženími žen a mládeže na vnitrostátní, regionální i místní úrovni v úsilí o boj proti stereotypům a negativnímu postoji k dívkám a chlapcům a proti negativním praktikám zaměřeným proti nim, a prosazovaly zapojení uvedených zúčastněných stran do tohoto úsilí.
16. VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby zajistily, že údaje související s dětmi jsou ve všech příslušných oblastech, včetně zdraví, násilí, sociálního začlenění, chudoby a vzdělávání, rozděleny podle pohlaví a věku za účelem začlenění hlediska rovnosti žen a mužů do plánování, provádění a sledování právních předpisů, politik, programů a projektů.

17. VYBÍZÍ členské státy a Komisi, aby dále zlepšovaly shromažďování, sestavování, analýzu a šíření aktuálních, spolehlivých a srovnatelných údajů členěných podle pohlaví a věku, včetně údajů o dětech, zejména prostřednictvím zapojení statistických úřadů na úrovni členských států i na úrovni evropské a v rámci statistického programu Společenství, jakož i prostřednictvím Evropského institutu pro rovnost žen a mužů, aby bylo možné vylepšit, pravidelně vydávat a podrobovat přezkumu statistické přehledy a informace týkající se tří ukazatelů navrhovaných slovinským předsednictvím, jakož i statistické informace týkající se dalších ukazatelů souvisejících s Pekingskou akční platformou.

18. VYZÝVÁ ke sledování a hodnocení provádění Pekingské akční platformy členskými státy v oblasti „Ženy v ozbrojených konfliktech“, jakož i v ostatních zbývajících kritických oblastech zájmu.

19. NALÉHAVĚ VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby otázky, jež byly projednané v souvislosti s následným hodnocením Pekingské akční platformy a pro které již byly přijaty ukazatele, zohlednily v rámci jiných příslušných postupů Společenství, a zejména ve výroční zprávě Komise jarnímu zasedání Rady; BERE NA VĚDOMÍ zprávu o přezkumu „Ženy v politickém rozhodovacím procesu“ předloženou slovinským předsednictvím EU pro budoucí následné hodnocení Pekingské akční platformy, pokud jde o tuto kritickou oblast zájmu; a VYBÍZÍ členské státy a Komisi, aby pravidelně prováděly přezkum oblastí zájmu platformy, a to zejména s cílem vypracovat obecný přehled všech kritických oblastí zájmu.
